

[Svend Nielsen.]

disse Satsler kunde tjene som Grundlag for en Lønning ogsaa andre Steder.

Dernæst vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Smørum, som udtalte, at naar Landbrugets Arbejdere var tilbøjelige til at søge bort fra Landbruget, skyldtes det, at de tjente for lidt ved det, og at Karlekamre og Opholdsstuer ikke var tiltalende. Det sidste tror jeg ikke er rigtigt, naturligvis kan der findes Undtagelser. Jeg har været paa Landet al min Tid og kender Forholdene ret godt, og jeg ved, at det er rene Undtagelser, naar Opholdsstuerne ikke er af forsvarlig Beskaffenhed.

At Lønningerne er mindre i Landbruget end andre Steder, er sikkert nok Grunden til, at Landarbejderne søger andre Steder hen. Men hvad er Grunden til, at Lønningerne i Landbruget er mindre? Det er den, at man ikke har givet Landbruget saadanne Indtægter, at de er i Stand til at betale højere Lønninger. Det er en af Socialdemokratiets store Forsyndelser, at de ikke har skaffet Landbruget saadanne Indtægter, at det kan lønne lige saa godt som alle andre Erhverv. Hvis man havde skaffet Landbruget saadanne Indtægter og saadanne Priser for deres Salgsvarer, som andre Erhverv har, vilde der ikke være blevet denne Flugt fra Landet, saa vilde Arbejdsforholdene ude paa Landet være blevet meget roligere. Naar andre Erhverv faar Produktionsomkostningerne som Grundlag for Prisen, saaledes at de faar fuld Dækning, hvorfor i al Verden indrømmer man saa ikke ogsaa Landbruget saadanne Forhold? Saa kunde de lønne ligesom andre Erhverv, og saa kunde man være fri for denne Flugt fra Land til By.

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til Vedtagelse. Jeg vil gerne bede overvejet, at man indsætter de Bestemmelser, jeg her har nævnt.

Oluf Pedersen: Det her foreliggende Lovforslag kan kun forsvares som en Nødforanstaltning, fremtvunget af Krigsforholdene. Det er efter min Opfattelse rent principielt skadeligt og vil være meget uheldigt for Landbruget som Helhed og ikke blot for Landbrugets Lønarbejdere. Tolvmandsforeningerne rettede forleden en Henvendelse til Arbejds- og Socialministeren, hvori man hævdede, at Regering og Rigsdag vilde paatage sig et stort Ansvar, hvis der ikke sikredes Landbruget den fornødne Arbejdskraft. Man udtalte i Henvendelsen, at der endnu var mange util-

saede Arealer, og man erklærede sig rede til at betale den overenskomstmæssige Løn; hvis Regeringen ikke fulgte Henstillingen, vilde den faa et stort Ansvar, den vilde faa Ansvar for meget mere end det, der i Virkeligheden tilkom den. For mig at se var denne Henvendelse ikke tiltalende. Med de Priser, der er sikret paa Korn, og med de Priser, der er paa Roer, Kartofler o. s. v., burde det store Landbrug have Raad til om fornødent at betale endogsaa meget ud over den overenskomstmæssige Løn. Jeg mener ganske afgjort, at denne Løn for de ældre gifte er meget for lav, ogsaa lavere end den, Landbruget er tjent med, og det havde været meget klogt, om Tolvmandsforeningerne havde forsøgt at prøve med en Forhøjelse af Lønnen, inden man forsøgte at vælte Ansvaret for, at Landbruget ikke kan faa Arbejdskraft, over paa Regering og Rigsdag. Jeg kan ikke se, det er berettiget, naar nu ogsaa det ærede Medlem Hr. Victor Larsen klager over, at Rigsdagen ikke allerede paa et tidligere Tidspunkt har gennemført en Tvangslov; man kan ikke se bort fra, at den desværre ikke skaber sunde Vilkaar for et godt Samarbejde mellem Arbejdere og Arbejdsgivere i Landbruget. I Fjor havde vi en lignende Lov, der dog kun omfattede de unge ugifte under 25 Aar, i Aar er man desværre gaaet videre og sætter ind ogsaa over for de ældre og gifte. Jeg maa mene, at det foreliggende Lovforslag er en skrap Lov, en af den Slags Love, hvor man ikke netop kan have Hjertet med. Jeg har ikke Hjertet med i en Lovgivning som den foreliggende, selv om jeg føler mig tvungen til at gaa med. Man kan sige, at Henvendelsen fra Tolvmandsforeningerne ikke er helt ubegrundet; Jorden skal dyrkes og Afgrøden passes, det er tvingende nødvendigt, og under disse Vilkaar vil jeg ikke undlade at medvirke, men paa den anden Side synes jeg, der kan være Grund til at fremsætte nogle Bemærkninger, der maaske kan synes skrappe, men som maa ses som Udtryk for Beklagelse over, at et saadant Lovforslag er nødvendigt.

Med Hensyn til de unge kan man næppe sige, at de har Skade af ikke at komme til at arbejde i Tørvemoserne, de faar utvivlsomt i Øjeblikket i Landbruget en god Løn, saa de kan næppe klage. Desværre er det tvivlsomt, om Loven paa dette Omraade kan faa den tilsigtede Virkning, for der er ogsaa andet end Tørvemoserne, som trækker.

Værre er det, at Lovforslaget ogsaa omfatter de ældre og gifte. Jeg maa beklage, at Ministeren under Administrationen er